

UCHWAŁA NR XII/142/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

z dnia 9 września 2019 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Podlaskiego
dotyczącej nieprawidłowości w organizacji i zarządzaniu funduszami europejskimi.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 poz. 512) w związku z art. 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.¹) Sejmik Województwa Podlaskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Skargę z dnia 8 sierpnia 2019 r. na Marszałka Województwa Podlaskiego dotyczącą nieprawidłowości w organizacji i zarządzaniu funduszami europejskimi uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie uchwały zawiera załącznik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2019 r. poz. 60, poz.730, poz. 1133.

UZASADNIENIE

Sejmik Województwa Podlaskiego, po rozpatrzeniu skargi z dnia 8 sierpnia 2019 r. na Marszałka Województwa Podlaskiego dotyczącej nieprawidłowości w organizacji i zarządzaniu funduszami europejskimi stwierdza, iż w oparciu o analizę dokumentacji w powyższej sprawie oraz po zapoznaniu się z wyjaśnieniami złożonymi z up. Marszałka Województwa, stawiane przez autora skargi zarzuty nie znajdują uzasadnienia.

Jednocześnie Sejmik Województwa Podlaskiego pragnie zauważyć, iż wystąpienie skarżącego z dnia 23 kwietnia 2019 r. skierowane do Marszałka Województwa Podlaskiego (temat: „W sprawie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej”) wpłynęło do Kancelarii Ogólnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w wersji elektronicznej w dniu 23 kwietnia 2019 r., a w wersji papierowej w dniu 29 kwietnia 2019 r. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego przedmiotowe wystąpienie otrzymał drogą elektroniczną w dniu 29 kwietnia 2019 r. . Skarżący swoje wystąpienie równocześnie wysłał do innych instytucji, które przekazywały je wg właściwości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego do dnia 14 maja 2019 r. (Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów). Każdorazowo korespondencja była szczegółowo analizowana pod kątem wystąpienia nowych elementów, które mogły mieć znaczenie przy rozpatrzeniu skargi. Ponadto Rzecznik Funduszy Europejskich przekazał do Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego korespondencję e-mailową prowadzoną ze skarżącym w okresie od grudnia 2018 r. do maja 2019 r., która również była starannie analizowana. W celu uzyskania pełnego obrazu sytuacji w dniu 6 maja 2019 r. poprzez system SL2014 zwrócono się do czterech Beneficjentów z prośbą o przesłanie dokumentacji dotyczącej udziału skarżącego w projektach: nr RPPD.02.03.00-20-0104/16 pt. „(Od)ważni na rynku pracy - wsparcie na założenie działalności gospodarczej” realizowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej, RPPD.02.03.00-20-0105/16 pt. „Zakładam firmę - chcę mieć pracę!” realizowany przez Wielkopolską Agencję Rozwoju Sp. z o.o., RPPD.02.03.00-20-0070/16 pt. „Szansa na biznes - szansą na sukces” realizowany przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe, RPPD.09.01.00-20-0155/17 pt. „Kierunek: Przedsiębiorczość” realizowany przez Towarzystwo Amicus. Dokumentacja wpływała do Departamentu

Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie do 13 maja 2019 r. do 3 czerwca 2019 r. Przekazanie odpowiedzi nastąpiło niezwłocznie po wnikliwej analizie dokumentów. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego przeanalizował dokumentację projektową związaną z procedurami udzielania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej pod kątem zgodności z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, z dokumentacją konkursową, w tym zasadami wdrażania projektów w ramach Działania 2.3 oraz Zasadami realizacji projektów w ramach działania 9.1 (typ projektu nr 3 Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej). Ustalenia i wnioski zostały wskazane każdorazowo przy opisie dotyczącym danego projektu w piśmie z dnia 14 czerwca 2019 r. (znak: DEFS-V.433.2.2.2019):

- W przypadku projektu nr RPPD.02.03.00-20-0104/16 pt. „(Od)ważni na rynku pracy - wsparcie na założenie działalności gospodarczej” realizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej stwierdzono, że Beneficjent zwracając się do skarżącego o wyjaśnienie powiązań z firmą IDEA Consulting oraz przedstawienie zaświadczenia o niekaralności (pismo z dnia 12 czerwca 2018 r.), oceniał jego kwalifikowalność jako uczestnika projektu, do czego zobowiązuje Umowa o dofinansowanie przedmiotowego projektu. Zgodnie z Umową o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany jest przy realizacji projektu oraz dokonywaniu wydatków w ramach projektu do przestrzegania prawa unijnego oraz krajowego oraz postanowień Umowy. Zgodnie z art. 207 ust. 4 Ustawy o finansach publicznych w przypadku gdy beneficjent otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne dokumentów podrobionych lub przerobionych lub dokumentów potwierdzających nieprawdę lub nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 207 ust. 1, lub okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 1, wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez Beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi - osoby uprawnione do wykonywania w ramach Projektu czynności w imieniu Beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa przez wyżej wymienione podmioty został potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądowym, zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków. W świetle wskazanego wyżej przepisu ustawy o finansach publicznych żaden z podmiotów, które zostały skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione w związku z okolicznościami stanowiącymi podstawę do żądania zwrotu dofinansowania otrzymanego ze

środków unijnych nie może otrzymać takiego dofinansowania, również w charakterze beneficjenta ostatecznego (uczestnika projektu). Powziąwszy wątpliwość co do tego, czy w stosunku do skarżącego zachodzi jedna z okoliczności wyłączających możliwość przekazania mu dofinansowania Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej była nie tylko uprawniona, ale przede wszystkim zobowiązana upewnić się, że nie jest on osobą skazaną za przestępstwo popełnione w związku z otrzymaniem lub wydatkowaniem dofinansowania ze środków unijnych. Pismo z dnia 4 sierpnia 2018 r., które skarżący przekazał Beneficjentowi nie mogło zostać uznane jako wystarczająca odpowiedź na wątpliwości przedstawiane przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. W związku z powyższym uznano, że Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej odrzucając skarżącego w procesie rekrutacji postąpiła prawidłowo.

- W ramach projektu nr RPPD.02.03.00-20-0105/16 pt. „Zakładam firmę - chcę mieć pracę!” realizowanego przez Wielkopolską Agencję Rozwoju Sp. z o.o., analizując dokumentację projektową, nie stwierdzono w ramach tego projektu naruszenia Regulaminu rekrutacji, czy też Dokumentacji konkursowej. Na zakończenie prowadzonej przez autora skargi korespondencji e-mailowej z Rzecznikiem Funduszy Europejskich w okresie od 4 grudnia 2018 r. do 18 stycznia 2019 r., w e-mailu wysłanym w dniu 18 stycznia 2019 r. również do Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Sp. z o.o., skarżący stwierdził, że „z uwagi na niemożność również z mojej strony ustalenia prawdy obiektywnej w kwestii dotyczącej próby kontaktu ze strony doradcy zawodowego, rezygnuję z dalszych ustaleń i sprawę uważam za załatwioną”.

- W ramach projektu nr RPPD.02.03.00-20-0070/16 pt. „Szansa na biznes - szansą na sukces” realizowanego przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe w prowadzonej przez skarżącego korespondencji e-mailowej z Rzecznikiem Funduszy Europejskich, jaki i z PSDiK w okresie od 18 listopada 2018 r. do 9 stycznia 2019 r. ww. uzyskał wszystkie wyjaśnienia dotyczące oceny formularza i środków odwoławczych, które na tym etapie rekrutacji nie przysługują. Nie stwierdzono w ramach tego projektu naruszenia Regulaminu rekrutacji, czy też Dokumentacji konkursowej. Komisja Oceny Wniosków, do pracy której skarżący wnosi zarzuty, pracuje na podstawie „Regulaminu Komisji Oceny Wniosków”, która nakłada na Członków KOW obowiązek bezstronności i obiektywizmu przy ocenie wniosków, w oparciu o zasady realizacji wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, dokumentami programowymi obowiązującymi w ramach RPOWP oraz przepisami prawa.

- W przypadku projektu nr RPPD.09.01.00-20-0155/17 pt. „Kierunek: Przedsiębiorczość” realizowanego przez Towarzystwo Amicus stwierdzono, że Beneficjent zakwalifikował

skarżącego do etapu rozmowy z doradcą zawodowym, a następnie do etapu szkoleniowego, niezgodnie z zapisami „Regulaminu rekrutacji uczestników projektu”. Zapisy § 3 pkt 21 „Regulaminu...” wskazują, że na rozmowę z doradcą zawodowym zapraszani są kandydaci, którzy na etapie oceny Formularza rekrutacyjnego otrzymali nie mniej niż 23 pkt. Oceniający przyznali skarżącemu 22 pkt i w związku z tym nie powinien on zostać zakwalifikowany do dalszego etapu rekrutacji, tj. do rozmowy z doradcą, a tym bardziej do etapu szkoleniowego. W związku z powyższym wydatki związane z udziałem ww. w drugim etapie rekrutacji, etapie szkoleniowym oraz ocenę biznesplanu uznano za niekwalifikowalne. Ponadto w odpowiedzi na zarzuty ujęte w e-mailu skierowanym przez skarżącego w dniu 26 kwietnia 2019 r. wyjaśniliśmy, że zmiana dokonana 18 grudnia 2018 r., spowodowana była zmianą w kwalifikowalności podatku VAT przy dotacjach na prowadzenie działalności gospodarczej, na co Towarzystwo Amicus nie miało wpływu. W trakcie trwania projektu nie obniżono limitu przyjętych zgłoszeń ani tym bardziej nie dostosowano listy do jakichkolwiek problemów Beneficjenta. W związku z tym, że w okresie 20 listopada 2018 r. do 17 grudnia 2018 r. nie udało się zrekrutować pełnej ilości uczestników, etap rekrutacji został wydłużony. Każda rekrutacja była realizowana na tych samych zasadach i z niezmiennymi procedurami. Komisja Oceny Wniosków, była powoływana zgodnie z zatwierdzonym regulaminem Komisji Oceny Wniosków oraz zapisami we wniosku o dofinansowanie, gdzie jednym z warunków jest posiadanie przez członków KOW min. 2-letniego doświadczenia w zarządzaniu przedsiębiorstwem i/lub w ocenie biznesplanów.

Skarżący został poinformowany, że do wszystkich Beneficjentów RPOWP na lata 2014-2020, którzy prowadzą projekty związane z udzieleniem bezzwrotnej dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w ramach działania 2.3 oraz 9.1), zostały wysłane poprzez system SL2014 informacje o zasadniczym znaczeniu przestrzegania zapisów Dokumentacji konkursowej i projektowej, ze szczególnym uwzględnieniem procedur związanych z oceną Formularzy rekrutacyjnych, Wniosków o udzielenie dotacji inwestycyjnej i informowaniem uczestników projektu o ocenie i środkach odwoławczych, bądź informacji, że na danym etapie rekrutacji środki odwoławcze nie przysługują. Ponadto zaznaczono, że Instytucja Zarządzająca RPOWP odpowiedzialna jest za prawidłowe rozliczenie Beneficjenta z realizacji projektu w zakresie finansowym i rzeczowym, nie jest zaś stroną w stosunku do uczestników projektów.

W odpowiedzi na pismo w sprawie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, które wpłynęło na adres poczty elektronicznej Departamentu Europejskiego Funduszu

Spółecznego sekretariat.efs@wrotapodlasia.pl w dniu 24 czerwca 2019 r., skarżący został zaproszony na spotkanie w siedzibie Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego. Podczas spotkania, które odbyło się w dniu 12 lipca 2019 r., ww. otrzymał pismo, w którym podtrzymano stanowisko wskazane w piśmie z dnia 14 czerwca 2019 r.

Dotacje na założenie działalności gospodarczej cieszą się dużą popularnością i przyznawane są zgodnie z Regulaminami przygotowanymi przez poszczególnych Operatorów (Beneficjentów RPOWP). Kryteria obligujące do przyznania dotacji wynikają z dokumentu (w zależności od Działania) „Zasady wdrażania projektów w ramach działania 2.3” i „Zasady realizacji projektów w ramach działania 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, typ projektu nr 3 Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej”. IZ RPOWP odpowiada za prawidłowe rozliczenie środków UE (w tym przypadku EFS). Kontrole projektów mają na celu sprawdzenie czy uczestnicy projektu, którzy otrzymali dotacje, kwalifikowali się do wsparcia. W przypadku, gdy któryś z uczestników nie otrzyma dotacji, może wnieść swoje roszczenia do Operatora. IZ RPOWP może jedynie potwierdzić w kontroli, że były to roszczenia słuszne lub nie. W przypadku skarżącego roszczenia nie miały uzasadnienia.